

مارگزیدگی و عقرب گزیدگی

بعد از ترخیص چه کار کنیم؟

آموزش برای مراقبت بهتر و پیشگیری از عوارض

به یاد داشته باشید:

حتی اگر حالتون خوب است، علائم مارگزیدگی یا عقرب گزیدگی ممکن است دیرتر بروز کند. گاهی و پیگیری از عوارض جدی پیشگیری می‌کند.

در صورت بروز هر علامت جدید، فوراً به اورژانس مراجعه کنید.

مرکز اورژانس بیمارستان

۱۱۵

علائم خطر مارگزیدگی

در صورت مشاهده هرکدام از موارد زیر، فوراً به اورژانس مراجعه کنید:

تنگی نفس، سختی در تنفس یا احساس خفگی

افتادگی پلک، دوبینی یا اختلال بینایی

مشکل در بلع یا صحبت کردن

ضعف شدید یا افزایش ضعف عضلات

خونریزی از لثه یا بینی

استفراغ خونی یا وجود خون در مدفوع

ادرار خونی یا کاهش حجم ادرار

افزایش سریع تورم اندام

کبودی یا خونریزی غیرعادی

درد با تورم که به سرعت در حال افزایش است

سرگیجه، غش، گیجی یا ضعف شدید

بازگشت یا تشدید علائم پس از ترخیص

علائم خطر عقرب گزیدگی

علائم تنفسی

- تنگی نفس
- تغییرات سریع یا دشوار احساس خفگی
- کبودی لبها

علائم قلبی - عروقی

- تپش قلب شدید یا نامنظم
- درد قفسه سینه
- ضعف شدید
- غش یا احساس نزدیکی بودن به غش

علائم عصبی

- بی‌قراری شدید
- لرزش یا پرش عضلات
- اختلال هوشیاری
- ضعف غیرعادی
- تشنج

علائم گوارشی یا سیستمیک

- استفراغ مکرر
- درد شدید شکم
- تعریق شدید
- افزایش شدید ترشحات دهان

نرجس تقوی

کارشناس پرستاری

تابستان ۱۴۰۵

مراقبت‌های پس از ترخیص

محل گزیدگی را تحت نظر داشته باشید.

افزایش تورم، کبودی، تغییر رنگ یا درد محل گزیدگی را جدی بگیرید.

اندام آسیب‌دیده را طبق دستور پزشک نگه دارید.

در بسیاری از موارد، بالا نگه داشتن اندام به کاهش تورم کمک می‌کند.

داروها را دقیقاً طبق نسخه مصرف کنید.

خودسرانه داروی جدید اضافه نکنید، به خصوص اگر اختلال انعقادی وجود داشته است.

اگر پانزهر دریاقت کرده‌اید، پیگیری را جدی بگیرید.

برخی عوارض مربوط به مربوط به اختلالات خونی ممکن است با تاخیر ظاهر شوند. طبق دستور پزشک، آزمایش‌های پیگیری را انجام دهید.

کارهایی که نباید انجام دهید

در مارگزیدگی:

- ✗ بستن تورنیکه یا یخ محکم دور اندام
- ✗ ریدن محل گزیدگی
- ✗ مکشیدن سم
- ✗ سوزاندن محل گزیدگی
- ✗ گذاشتن مواد شیمیایی یا گیاهان دارویی رژی
- ✗ استفاده از روش‌های سنتی به جای انتقال به مرکز درمانی

در عقرب گزیدگی:

- ✗ پردین یا سوراخ کردن محل نیش
- ✗ مکیدن محل نیش
- ✗ استفاده نکردن از دارو یا مواد شیمیایی
- ✗ درمان خانگی به جای مراجعه در صورت وجود علائم

برنامه پیگیری بعد از ترخیص

زمان	اقدام پیشنهادی
هنگام ترخیص	دریاقت آموزش شفاهی + بروشور کتبی + شماره تماس
۲۴ ساعت اول	توجه ویژه به بازگشت یا تشدید علائم
۲-۳ روز	در برخی موارد، آزمایش خون لازم است
۵-۷ روز	در برخی بیماران، تکرار آزمایش‌ها توصیه می‌شود.
حدود ۲ هفته	ارزیابی عوارض دیررس توسط پزشک.

منابع تهیه بروشور:

- افیه سازمان جهانی بهداشت - (WHO) - www.who.int
- راهنمای کمک‌های اولیه صلیب سرخ (Red Cross)
- راهنمای - American Heart Association - AHA
- منابع آموزشی دانشگاه علوم پزشکی